

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Dobrossy István ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Magyar György ügyvéd által képviselt alperes ellen vállalkozói díj visszafizetése és kártérítés iránt a Fővárosi Bíróság előtt 9.G.40.888/2003. számon megindult és a Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.21.601/2007/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes által 71. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem alapján tartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 100.000 (egyszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A jogerős ítélet a felperes leszállított keresetét, amelyben az alperest 3.200.000 forint vállalkozói díj visszafizetésére, továbbá 1.076.000 forint kártérítés megfizetésére kérte kötelezni, elutasította és a felperest az alperes javára 567.600 forint perköltség megfizetésére kötelezte.

A megállapított tényállás lényegi tartalma szerint 2002. szeptember 10-én a felperes, mint megrendelő és az alperes, mint vállalkozó között vállalkozási szerződésnek nevezett írásbeli megállapodás jött létre, amelyben az alperes díj fizetése ellenében vállalta a felperes komplex, átfogó, integrált ügyviteli informatikai rendszerének megvalósításához, működtetéséhez szükséges „SZÁMADÓ” szoftver elkészítését, adaptálását, installálását, telepítését, a meghatározott feladatok végrehajtására kész állapot létrehozásával,

próbaüzemeltetéssel, betanítással és a felhasználási jog biztosításával. A teljesítés utolsó munkafázisaként meghatározott finomhangolás idejét a szerződés 2003. január, februárban határozta meg. A felek között az alperes teljesítése során intenzív levél és e-mail üzenetváltás zajlott. Ennek keretében a felmerülő problémák miatt a felperes 2003. február 6-án kelt levelében felhívta az alperest, hogy február 28-ra a teljesítés fejeződjön be. Ezt követően 2003. március 5-én a felperes felhívta az alperest, hogy a hiányosságok kijavítására szabjon megfelelő határidőt. Az alperes ugyanezen a napon írásban válaszolt a felperesnek és közölte: két hetes időintervallumokban tudja a felmerült problémákat elhárítani, amelynek végső határidejét 2003. július 31-ében határozta meg. A hibák felméréséről készült jegyzőkönyv felvételét követően a felperes 2003. március 20-án írásban közölte az alperessel, hogy eláll a szerződéstől, felszólítva az alperest az idő közben kifizetett vállalkozói díj visszafizetésére és a felmerült kára megtérítésére. Ennek az alperes nem tett eleget.

A felperes álláspontja szerint a felek között a Ptk. 389. §-ában meghatározott vállalkozási szerződés jött létre, amelyet az alperes hibásan teljesített és ebből eredően a felperes a Ptk. szabályai alapján jogosult elállni a szerződéstől.

Ezzel szemben a jogerős ítélet megállapította, hogy a szolgáltatás tárgya, a szoftver a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. tv. (Szjt.) 1. § (2) bekezdés c) pontja alapján szerzői jogi védelem alatt áll. Ebből eredően a felek között keletkezett jogvitát a szerzői jog szabályai szerint kellett elbírálni és az Szjt. 3. §-a szerint a Ptk. rendelkezései csak annyiban alkalmazhatók, amennyiben azt az Szjt. nem szabályozza.

A szolgáltatás tárgya a már meglévő ügyviteli program szolgáltatásán túlmenően a programnak a felperes igényeinek megfelelő adaptálása volt. Ezért a felek szerződése jövőben megalkotandó mű elkészítésére vonatkozott. Az Szjt. 49. § (1) bekezdése szerint a jövőben megalkotandó műre vonatkozó szerződés alapján átadott mű elfogadásáról a felhasználó a mű átadásától számított két hónapon belül, szoftver esetén az Szjt. 60. § (4) bekezdés alapján négy hónapon belül köteles nyilatkozni. Ha a művet a felhasználó a kijavításra visszaadta, a határidő a kijavított mű átadásától számít. Ha a felhasználó az elfogadásra nyitva álló határidőn belül nem nyilatkozik, a művet elfogadottnak kell tekinteni. Az Szjt. 49. § (3) bekezdés szerint a felhasználó a szerződéstől díjfizetési kötelezettség nélkül akkor állhat el, ha a szerző a fenti határidőn belül a kijavítást alapos ok nélkül megtagadja vagy határidőre nem végzi el.

A fenti jogszabályok alapján a jogerős ítélet megállapította, hogy a felperes a jogszabályi feltételek hiányában kívánt díjfizetési

kötelezettség nélkül a felhasználói szerződéstől elállni. A felperes csak jelezte a szoftver hibáit és még - a teljesítési határidő után - 2003. március 5-i levelében sem kijavítási határidőt határozott meg, hanem arra szólította fel az alperest, hogy jelölje meg a kijavítás időpontját. Nem merült fel arra adat, hogy az alperes a kijavítást megtagadta volna, sőt ugyanazon a napon kelt válaszában azt kifejezetten vállalta. A felek együttműködését igazolta a 2003. március 14-i közös jegyzőkönyv is. Ehhez képest a felperes 2003. március 20-án, előzetes kijavítási határidő tűzése és eltérő ügyleti kikötés hiányában nem volt jogosult elállni a szerződéstől. Ennek megfelelően a felperes nyilatkozata a Ptk. 320. § (1) bekezdés szerint a szerződést nem bontotta fel és a felperes a Ptk. 319. § (3) bekezdés alapján alaptalanul követelte a díj visszatérítését.

A jogerős ítélet ellen, anyagi jogszabálysértésre hivatkozással a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, kérve annak hatályon kívül helyezését és a leszállított keresetének megfelelően az alperes marasztalását. Álláspontja szerint a szerződésre nem alkalmazhatóak az Szjt. szabályai, mert az ténylegesen a Ptk. 389. §-ában meghatározott, konkrét eredmény létrehozására irányuló szerződés volt. Ettől függetlenül állította, hogy 2003. február 6-án határidő tűzésével az alperest a hiba kijavítására felhívta és annak az alperes

nem tett eleget. Azt is előadta, hogy a szerződés tárgya a már kész „SZÁMADÓ” szoftver szolgáltatása volt, ezért az Szjt. 49. § alapján a keresetét elbírálni nem lehetett. A felperes felülvizsgálati kérelmében azt is állította, hogy - az elsőfokú bíróság téves álláspontjával szemben - az alperes teljesítése hibás volt, amit a per során bizonyított.

Az alperes a jogerős ítélet hatályban való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A jogerős ítélet a tényállást helyesen állapította meg. A felperes felülvizsgálati álláspontjával szemben a jogerős ítélet az Szjt. 1. § (2) bekezdés c) pontja alapján helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a szolgáltatás tárgya a „SZÁMADÓ” szoftver, mint számítógépi programalkotás szerzői jogi védelem alatt áll. Ezért e szerzői jogi védelem alatt álló alkotás felhasználására az Szjt. 3. §-ának megfelelően, elsődlegesen az Szjt. V. fejezetében meghatározott, a felhasználási szerződések általános szabályait, illetve az Szjt. 58-60. §-aiban a számítógépi programalkotásokra meghatározott külön szabályokat kellett alkalmazni. Az Szjt. 42. § (2) bekezdés alapján a felek egyező akarattal eltérhetnek a felhasználási szerződésre vonatkozó rendelkezésektől. Ilyen eltérést azonban a felperes nem bizonyított és ilyenek az sem

tekinthető, hogy a felek szerződésüket „vállalkozási szerződésnek” nevezték. Tévesen hivatkozott a felperes a BH 1994/407. szám alatt közzétett eseti döntésre, mert abban az ügyben a kötelezett megtagadta a teljesítést (és a már teljesített mű használatát is lehetetlenné tette), amire alkalmazható volt a Ptk-nak a szerződésszegésre vonatkozó szabályai.

A felek szerződésében meghatározott szolgáltatás tárgya részben a már kész szoftver volt. Ettől függetlenül a jogerős ítélet helyesen állapította meg, hogy a szerződés tárgya nem egyszerűen a meglévő szoftver felhasználásának engedélyezése volt, hanem annak a felperes igényeihez igazodó, megfelelő adaptálása. Ennek érdekében készítetett az alperes előzetesen, megvalósíthatósági tanulmányt és ehhez képest volt köteles a szoftvert a felperes igényeihez igazodó módon módosítani. Ebből eredően helyes a jogerős ítéletnek az a megállapítása, hogy a felek között a jövőben megalkotandó műre vonatkozó felhasználási szerződés jött létre, amelyre az Szjt. 49. §-ának rendelkezéseit kellett alkalmazni.

Az Szjt. 49. § (2) bekezdés alapján a jövőben megalkotandó műre szóló szerződés esetén a felhasználó jogosult az elkészült művet indokolt esetben - megfelelő határidő tűzésével - a szerzőnek kijavítás végett ismételtén is visszaadni. Ha ilyen jogcselekmények után a szerző a kijavítást alapos ok nélkül megtagadja vagy határidőre nem végzi el, a felhasználó a szerződéstől díjfizetés kötelezettsége nélkül elállhat az Szjt. 49. § (3) bekezdés szerint.

A szerződés szerint a teljesítés végső határideje 2003. februárja, értelemszerűen 2003. február 28-a volt. Ezt követően kellett volna a felperesnek az alperest megfelelő határidő tűzésével kijavításra felhívnia. Ezért a felperesnek a teljesítést megelőzően, 2003. február 6-án kelt felszólító levele az Szjt. 49. § (2) bekezdésében meghatározott jogcselekménynek nem minősíthető. Ez önmagában abból a tényből is következik, hogy a felperes 2003. március 5-én az alperesre bízta a hibák kijavítási határidejének meghatározását, amitől az alperes nem zárkózott el, sőt ugyanazon a napon, 2003. március 5-én az alperes a hibák kijavítását egyértelműen, határidő megjelölésével vállalta. Ezért nem állapítható meg a terhére a kijavítás megtagadása. Amennyiben a felperesnek az alperes által vállalt határidő nem felelt meg, neki kellett volna megfelelő határidő tűzésével egyértelműen a kijavításra felhívni az alperest. Ez az eljárás felelt volna meg az Szjt. 49. § (2) bekezdésben foglalt rendelkezéseknek. Ehelyett a felperes 2003. március 20-án elállt a szerződéstől. Mindebből következik, hogy elállása jogtalan volt, ezért a kifizetett szerzői díj visszatérítésére nem tarthat igényt és a jogosulatlan elállásra tekintettel a hibás teljesítésből eredő kára megtérítését sem követelheti. Miután a felperes elállása jogtalan volt, nincs jelentősége annak - amit egyébként az alperes részben nem is tett vitássá -, hogy a szoftver

finomhangolása és egyes hibák kijavítása még teljeskörűen nem fejeződött be.

Mindezek alapján a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta és a felperest a Pp. 78. § (1) bekezdés szerint kötelezte az alperes jogi képviselétével felmerült felülvizsgálati eljárási költség megtérítésére.

Budapest, 2009. február 11.

Dr. Völgyesi Lászlóné sk. a tanács elnöke, Dr. Mészáros Mátyás sk. előadó bíró, Dr. Bella Mária sk. bíró

A kiadmány hitelül:

Vné

tisztviselő